

MAKRO GÖRÜŞ

Dış Ticaret

Kasım 2021

Şakir Turan

turans@tskb.com.tr

TSKB Ekonomik Araştırmalar

Kasım'da ithalattaki hızlanma ihracattakinin üzerinde gerçekleşti. Kasım ayında ihracat yıllık bazda %33,7 artışla 21,5 milyar dolar oldu. Aynı dönemde ithalat %27,3'ü bulan artışla 26,9 milyar dolar seviyesine ulaştı. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış veriler Kasım'da ihracatın artış trendini korumasına karşın ithalatta çok daha belirgin bir ivmelenmeye işaret etti. Söz konusu dönemde aylık bazda ihracat %1,2 artarken, ithalatta aylık artış son 15 ayın en yüksek hızında %13,2 olarak gerçekleşti.

Kasım'da ihracatın ithalatı karşılama oranı artarken, dış ticaret açığı bir miktar genişledi. Kasım 2020'de %76,1 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı 2021'in aynı ayında %79,9'a yükseldi. Dış ticaret açığı ise 5,1 milyar dolardan 5,4 milyar dolara yükseldi. 2020 Kasım'da 2,8 milyar dolar açık veren enerji hariç dış ticaret dengesi Kasım 2021'de 394 milyon dolar fazla verdi. Kasım'da altın ve enerji hariç dış ticaret dengesinde geçen yıla kıyasla sınırlı iyileşme ile 205 milyon dolar açık oluştu. Altın dengesindeki iyileşmeden gelen katkı sürerken, ham petrol fiyatlarındaki yükselişin etkisiyle hızlanan ithalat ve genişleyen enerji açığı toplam dış ticaret açığındaki artışın nedeni oldu. Bu sonuçlarla ilk on bir ayda ihracat 2020'nin aynı dönemine göre %33,8 artışla 203,1 milyar dolara çıkarken, ithalat %23,0 artışla 242,4 milyar dolar oldu. Böylece dış ticaret açığı yıllık bazda %13,2 azalarak 39,4 milyar dolara geriledi.

Kasım'da hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ekonomilere yapılan ihracatta bir miktar hızlanma gözlemlendi. AB ekonomilerine yapılan ihracat Kasım'da yıllık bazda %28,2 artarken, AB hariç Avrupa'ya yapılan ihracatta artış %39,7'yi buldu. Kuzey Amerika'ya yapılan ihracatta yıllık bazda artış %54,2 ile yine yüksek seyrederken, Asya'daki gelişmiş ekonomilere yapılan ihracatta zayıf bir görünüm hakimdi. Yeni Zelanda ve Avustralya'ya yapılan ihracat yavaşlarken, Japonya'ya yapılan ihracatta daralma gözlemlendi. Bu dönemde gelişmekte olan ekonomilere yapılan ihracatın da iyi bir performans yakaladığı görüldü. Güney Amerika'ya yapılan ihracatta bir miktar yavaşlama gözlenirken, diğer pazarlarda hızlanma yaşandı. Bu sonuçlarla Kasım'da gelişmekte olan ekonomilerin toplamına yapılan ihracat %36,1 oranında artarken, gelişmiş ekonomilere yapılan ihracatta artış %31,7 oldu.

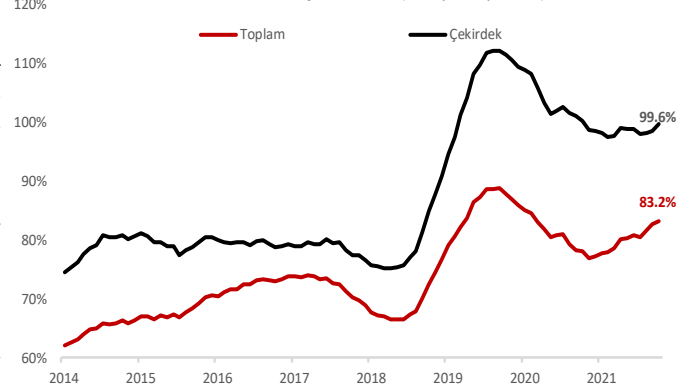
İthalatın detayları Kasım'da enerji ve buna bağlı olarak ara malı ithalatı kaynaklı bir hızlanma ortaya koyarken, iç talebe ilişkin ılımlı yavaşlama sinyali verdi. Toplam tüketim malı ithalatı Kasım'da yıllık bazda %13,7 azalırken, detaylarda ayrıışan bir tablo sürdü. Binek otomobil ithalatı %46,2 gerileyerek toplam tüketim malı ithalatındaki azalışta etkili oldu. Dayanısız tüketim malı ise %6,8 gerilerken, dayanıklı tüketim malı ithalatı %16,1, yarı dayanıklı tüketim malları ithalatı %16,9 oranında artış kaydetti. Bununla birlikte, geçen yıl Kasım'da güçlü artan yatırım malları ithalatı 2021'in aynı döneminde sadece %3,4 arttı. Ara malı ithalatı ise Kasım'da hızlanarak yıllık bazda %39,8 arttı. Ara malları içerisinde enerji faturasındaki yüksek artış etkili olurken, diğer kalemlerde de toparlanma gözlemlendi. Toplam enerji ithalatı %152,8 artarken, enerji hariç ara malı ithalatında artış %16,2 olarak gerçekleşti.

Kasım'da ihracat aylık bazda yine güçlü artarken üç aylık ortalamalar genel olarak dış talepteki ılımlı yavaşlamayı teyit etti. Bununla birlikte, enerji ithalatındaki artış ithalat faturasını ve dolayısıyla toplam dış ticaret açığını artırdı. Aralık ayına ilişkin öncü veriler hem ihracatta hem de ithalatta yavaşlamanın devam etmiş olabileceğine işaret ediyor. Orta vadede ihracatta artışların, Türkiye'nin ticaret ortaklarındaki toparlanmanın seyri ile uyumlu olarak daha makul bir hızda devam edeceğini tahmin ediyoruz. İthalatta ise çekirdek unsurlarda iç talepteki yavaşlama ile ivme kaybı görülebilecek olsa da enerji faturasının dış ticaret açığındaki iyileşmeyi sınırlayıcı bir unsur olacağını değerlendiriyoruz.

Temel Dış Ticaret İstatistikleri (Milyon Dolar)

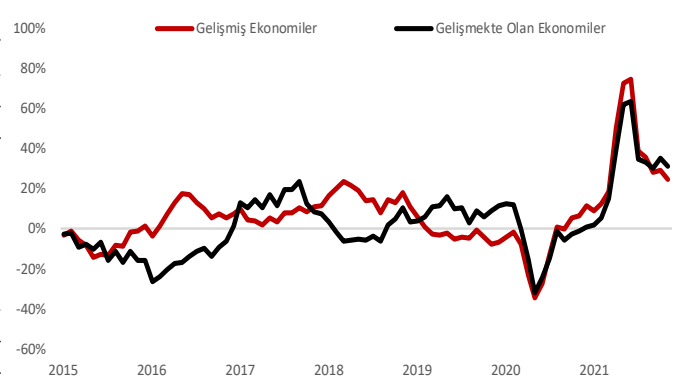
	Kas.20	Kas.21	Yıllık Değişim	Ocak-Kasım 2020	Ocak-Kasım 2021	Yıllık Değişim
İhracat	16,089	21,506	33.7%	151,801	203,094	33.8%
İthalat	21,143	26,908	27.3%	197,130	242,443	23.0%
İhracat/İthalat	76.1%	79.9%		77.0%	83.8%	
Toplam Dış Ticaret Dengesi	-5,054	-5,402	6.9%	-45,329	-39,350	-13.2%
Altın ve Enerji Hariç Denge	-251	-205	-18.4%	-2,034	-385	-81.1%

İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (12-Aylık Toplamlar)

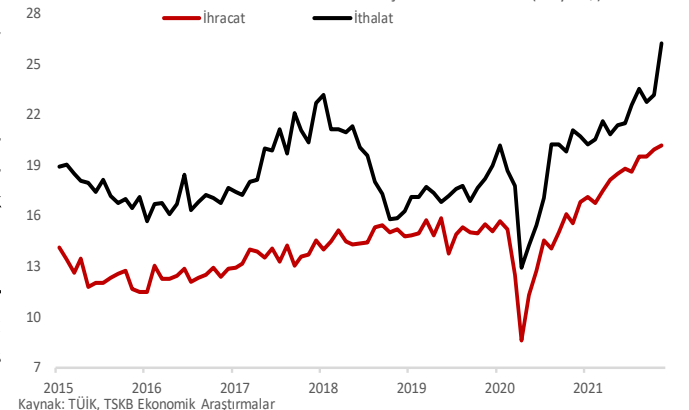
Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Toplam İhracatta Ülke Gruplarının Yıllık Değişimi (3 Aylık Ortalamalar)

Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış İhracat ve İthalat (Milyar \$)

Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

TSKB

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81

FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

(90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2021 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
www.tskb.com.tr

T: +90 212 334 50 50 F: +90 212 334 52 34

E: info@tskb.com.tr

